

1^ο Επαναληπτικό Γλώσσας: (Ο φίλος μας το περιβάλλον)

Ε1 Τμήμα

Αγαπημένα μου παιδιά, να σας πω αρχικά ότι μου έχετε λείψει και σας σκέφτομαι. Ελπίζω να είστε όλοι καλά το ίδιο και οι οικογένειές σας. Για να μη χάσουμε την επαφή θα προσπαθήσουμε να τα λέμε μέσα από την ιστοσελίδα του σχολείου μας. Εύχομαι να περάσει γρήγορα όλη αυτή η κατάσταση και να ξαναβρεθούμε από κοντά.

Αυτό που θέλω να κάνετε είναι να διαβάσετε όσο γίνεται καλύτερα αυτά που έχουμε κάνει και να προσπαθείτε μετά να κάνετε τις ασκήσεις αυτές.

Ο δάσκαλός σας
Αναστόπουλος Παναγιώτης

Θεωρία 1

Καταλήξεις **-ται** και **-τε**. Πότε όμως βάζω **-αι** και πότε **-ε**;
Βάζω -αι όταν το ρήμα είναι στο γ' ενικό πρόσωπο (**αυτός**) της παθητικής φωνής, ενώ **βάζω -ε** όταν το ρήμα είναι στο β' πληθυντικό πρόσωπο (**εσείς**) της ενεργητικής φωνής.
Π.χ. κουρεύεται (αυτός) --- κουρεύετε (εσείς)
Ισχύει το ίδιο και για τις καταλήξεις **-μαι** (**εγώ**) και **-με** (**εμείς**).
Π.χ. λούζομαι (εγώ) --- χαιρετάμε (εμείς)

Άσκηση 1

Συμπλήρωσε με τη σωστή κατάληξη τα ρήματα. (**-αι** ή **-ε**)

- Στο μάθημα των Θρησκευτικών συζητάμ ε για τους σωστούς τρόπους συμπεριφοράς και γενικότερα για το πώς πρέπει κανείς να φέρετ αι.
- Εσείς μιλάτ ε και ενοχλείτ ε το συμμαθητή σας που σκέφτετ αι.
- Ακολουθείτ ε τις οδηγίες για να λύσετ ε σωστά το πρόβλημα.
- Ο καιρός αναμένετ αι ζεστός και εσείς φοράτ ε μάλλινα;
- Να μαζεύετ ε τα σκουπίδια σας και να κάνετ ε ησυχία.
- Δεν επιτρέπετ αι το άναμμα φωτιάς στο δάσος.

Θεωρία 2

Αόριστος είναι ο χρόνος που φανερώνει κάτι που έγινε στο παρελθόν σε μια στιγμή και τελείωσε.

Ο αόριστος **σηματίζεται** με ένα **έ-** μπροστά από το ρήμα, μόνο όταν αυτό είναι δισύλλαβο, και με τις **καταλήξεις** **-σα, -σες, -σε, -σαμε, -σατε, -σαν**.

Το **-σ-** της κατάληξης όμως μπορεί να γίνει **-ξ-** ή **-ψ-** ανάλογα με την κατάληξη του ρήματος. Τα περισσότερα ρήματα που λήγουν σε **-κω, -γω, -χω** έχουν αόριστο σε **-ξα** κι εκείνα που λήγουν σε **-πω, -βω, -φω, -πτω** έχουν αόριστο σε **-ψα**.

π.χ. Χθες **ζωγράφισα** ένα χιονισμένο τοπίο. Το προηγούμενο Σάββατο **έπαιξα** ποδόσφαιρο δύο ώρες. Χθες **έβαψα** το δωμάτιό μου.

Άσκηση 2

Να μεταφέρεις τις παρακάτω φράσεις στον Αόριστο.

1. Το βράδυ θα ανάψουμε φωτιά

Το βράδυ ανάψαμε φωτιά.

2. Έψαχνα το τηλεκοντρόλ αλλά δεν το έβλεπα.

Έψαξα το τηλεκοντρόλ αλλά δεν το βρήκα.

3. Ο αδερφός σκαλίζει τον κήπο.

Ο αδερφός σκάλισε τον κήπο.

4. Ο ανθός της ελιάς καταστρέφεται από το χαλάζι και τον παγετό.

Ο ανθός της ελιάς καταστράφηκε από το χαλάζι και τον παγετό.

Θεωρία 3

Οι λέξεις που προέρχονται από την ίδια απλή λέξη αποτελούν μια οικογένεια. Οι λέξεις που ανήκουν στην ίδια οικογένεια λέγονται συγγενικές επειδή ανήκουν στην ίδια οικογένεια.

Π.χ. 1) οίκος—οικογένεια(**Σύνθετη λέξη**), οικοδομή(**Σύνθετη λέξη**), οικία(**Παράγωγη λέξη**), οίκημα(**Παράγωγη λέξη**), οικότουρισμός(**Παράγωγη λέξη**).

2) Άνεμος—ανεμίζω(**Παράγωγη λέξη**), ανεμοθύελλα(**Παράγωγη λέξη**) ανεμόβροχο(**Σύνθετη λέξη**), ανεμιστήρας(**Σύνθετη λέξη**).

Άσκηση 3

Να δημιουργήσεις σύνθετες λέξεις

Άνεμος + δέρνω	Ανεμοδέρνω
Άνεμος + μύλος	Ανεμόμυλος
Οίκος + πεδίο	Οικόπεδο
Οίκος + σύστημα	Οικοσύστημα
Άνεμος + δείκτης	Ανεμοδείκτης
Οίκος + δομή	Οικοδομή

Θεωρία 4

ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ → Είναι άκλιτες λέξεις με τις οποίες μπορώ να **συνδέσω**:
α) λέξεις (παπούτσια **και** καπέλο), β) φράσεις (τα έπιπλα **και** τα ντουλάπια **και** τα φώτα), γ) προτάσεις (Είπαν να κοιμηθούν μαζί μου, **γιατί** φοβόντουσαν να κοιμηθούν μόνοι τους). **Οι σύνδεσμοι** αυτοί χρησιμοποιούνται για να συνδέσουν μια εξαρτημένη πρόταση με μια κύρια.
χρονικοί σύνδεσμοι: όταν, όποτε, μόλις, πριν, αφού, μετά που, ώσπου, μέχρι που/να, ενώ, καθώς, όσο.

Άσκηση 4

Προσπάθησε να φτιάξεις χρονικές προτάσεις, συνδέοντας με τους χρονικούς συνδέσμους (μόλις, όταν, πριν, ενώ) Κάνε επίσης όποιες αλλαγές πιστεύεις ότι χρειάζεται.

- **Θα φύγω. Θα έρθει ο Γιάννης.**
Θα φύγω, **όταν** θα έρθει ο Γιάννης.
- **Έφυγε βιαστικός. Τον πήραν τηλέφωνο.**
Έφυγε βιαστικός, **μόλις** τον πήραν τηλέφωνο.
- **Με έπιασαν τα κλάματα. Μου είπε τα νέα.**
Με έπιασαν τα κλάματα, **όταν** μου είπε τα νέα.
- **Θα περάσω να σε δω. Θα φύγω.**
Θα περάσω να σε δω, **όταν** θα φύγω.
- **Τρώγαμε. Χτύπησε το τηλέφωνο.**
Τρώγαμε, **όταν** χτύπησε το τηλέφωνο.

Ας παίξουμε και λίγο τώρα.....αλλά πάντα μαθαίνοντας!!! Να βρείτε τους **μήνες** και στη συνέχεια να τους γράψετε στις αντίστοιχες **εποχές** τους. Οι μήνες είναι 12 και μπορεί να είναι οριζόντια, κάθετα και διαγώνια!!!

Ι	Θ	Ν	Κ	Ρ	Ε	Φ	Ζ	Σ	Α	Π	Ρ	Ι	Λ	Ι	Ο	Σ	Ξ
Μ	Α	Ρ	Τ	Ι	Ο	Σ	Ρ	Υ	Ι	Κ	Ο	Υ	Κ	Σ	Δ	Σ	Φ
Σ	Ρ	Ν	Χ	Ι	Χ	Γ	Ε	Ω	Ψ	Γ	Μ	Χ	Λ	Ε	Η	Θ	Ψ
Ζ	Μ	Ν	Ο	Ε	Μ	Β	Ρ	Ι	Ο	Σ	Τ	Μ	Υ	Π	Δ	Ε	Ω
Β	Π	Ξ	Θ	Υ	Δ	Ρ	Ο	Ω	Β	Τ	Θ	Ρ	Γ	Τ	Ζ	Μ	Υ
Ρ	Ν	Α	Φ	Λ	Α	Η	Ζ	Ν	Ξ	Δ	Μ	Η	Ο	Ε	Κ	Ε	Ρ
Δ	Ε	Κ	Ε	Μ	Β	Ρ	Ι	Ο	Σ	Κ	Α	Ι	Υ	Μ	Θ	Ξ	Τ
Ξ	Τ	Ξ	Η	Φ	Ξ	Σ	Ι	Ο	Υ	Ν	Ι	Ο	Σ	Β	Β	Ν	Σ
Φ	Σ	Ζ	Θ	Θ	Ψ	Η	Φ	Ο	Λ	Ι	Ο	Σ	Τ	Ρ	Λ	Χ	Η
Ζ	Ε	Σ	Ρ	Ο	Ο	Α	Τ	Ι	Σ	Σ	Ξ	Ο	Ι	Υ	Υ	Π	
Ε	Ο	Κ	Τ	Ω	Β	Ρ	Ι	Ο	Σ	Σ	Π	Κ	Σ	Ο	Γ	Ε	Ψ
Ξ	Γ	Ω	Α	Ω	Τ	Ψ	Θ	Ρ	Χ	Σ	Ν	Ψ	Φ	Σ	Λ	Η	Ε
Γ	Ζ	Ι	Ο	Υ	Λ	Ι	Ο	Σ	Θ	Η	Β	Ι	Α	Ξ	Υ	Δ	Σ
Σ	Ο	Ι	Ρ	Α	Υ	Ο	Ρ	Β	Ε	Φ	Ν	Ο	Ω	Χ	Μ	Ω	Χ

Χειμώνας:

Δεκέμβριος, Ιανουάριος, Φεβρουάριος

Άνοιξη:

Μάρτιος, Απρίλιος, Μάιος

Καλοκαίρι:

Ιούνιος, Ιούλιος, Αύγουστος

Φθινόπωρο:

Σεπτέμβριος, Οκτώβριος, Νοέμβριος